

Overige competenties

Bij aanvang van een evaluatieperiode of bij een selectieprocedure worden deze competenties gekozen uit het competentiehandboek van het O.C.M.W.-Gent.

Salarisschaal

A1a A2a A3a

Specifieke arbeidsomstandigheden

- U werkt conform de uurregeling zoals vastgelegd in het arbeidsreglement.
- U past zich binnen uw functie aan veranderingen in opdrachten en werkomstandigheden aan. Op deze manier komt u tegemoet aan wijzigende omstandigheden, opdrachten en doelstellingen binnen de dienst en het departement waar u bent tewerkgesteld.
- U kan ingeschakeld worden in een permanentiesysteem, er kan u door uw leidinggevende gevraagd worden om bijzondere prestaties te verrichten conform de regeling die is opgenomen in de betreffende circulaire en er kan u gevraagd worden om op verschillende tewerkstellingsplaatsen binnen het grondgebied Gent te werken.

VLAAMSE OVERHEID

Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

[C – 2014/36806]

Provincie West-Vlaanderen. — Aankondiging openbaar onderzoek over het ontwerp provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan afbakening kleinstedelijk gebied Torhout (Torhout) met bijhorend onteigeningsplan

Op 23/10/2014 heeft de provincieraad van West-Vlaanderen besluit genomen waarin ze het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) afbakening kleinstedelijk gebied Torhout (Torhout) met bijhorend onteigeningsplan voorlopig heeft vastgesteld.

In uitvoering van dit besluit en overeenkomstig de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, in casu artikel 2.2.10, onderwerpt de deputatie van de provincie West-Vlaanderen dit ontwerp PRUP aan een openbaar onderzoek dat loopt van 15/12/2014 tot en met 12/02/2015.

Het PRUP afbakening kleinstedelijk gebied Torhout (Torhout) met bijhorend onteigeningsplan is raadpleegbaar op www.west-vlaanderen.be/ruimtelijkeordening en ligt ter inzage op het provinciehuis Boeverbos, dienst Ruimtelijke Planning – lokaal 3.01, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries. Het plan ligt tevens ter inzage op het stadskantoor van stad Torhout, Aartrijkestraat 11/B, 8820 Torhout.

Als u bij dit plan adviezen, bezwaren of opmerkingen wilt formuleren, dan moet u die per aangetekende brief verzenden aan de voorzitter van de Provinciale Commissie voor Ruimtelijke Ordening, p/a provinciehuis Boeverbos - lokaal 3.01, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries, uiterlijk op 12/02/2015. U kan dit ook afgeven tegen ontvangstbewijs uiterlijk op 12/02/2015 bij deze commissie of op het stadskantoor van stad Torhout.

Over dit plan wordt een informatievergadering gehouden op 18/12/2014 om 19u30 in het CC Brouckere, Aartrijkestraat 6, 8820 Torhout.

Namens de deputatie : G. Anthierens (de provinciegriffier) – C. Decaluwé (de provinciegouverneur-voorzitter).

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST — REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

[C – 2014/31869]

26 SEPTEMBER 2014. — Omzendbrief betreffende sommige bepalingen van de ordonnantie van 27 februari 2014 tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet: de prerogatieven van de gemeenteraadsleden en de handtekening van de gemeentelijke briefwisseling

Aan de dames en heren Burgemeesters
en Schepenen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

1) De ordonnantie van 27 februari 2014 tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet voorziet in een aanpassing van afdeling 1 van Hoofdstuk II in Titel I om de prerogatieven van de gemeenteraadsleden te verduidelijken en meer bepaald het recht een afschrift van documenten te verkrijgen, het recht vragen te stellen en het recht te interpellieren.

Het doel bestaat er voornamelijk in de uitoefening van het recht voor de gemeenteraadsleden om mondelinge en schriftelijke vragen te stellen te vergemakkelijken, af te bakenen en meer eenvormig te maken, alsook om het interpellatierecht te bekrachtigen, dat als zodanig nog niet erkend was in de nieuwe gemeentewet. Het recht om een afschrift van documenten te verkrijgen blijft ongewijzigd.

Wat het recht om vragen te stellen betreft, werd een nieuw artikel 84bis ingevoegd in de nieuwe gemeentewet, dat als volgt luidt:

“Art. 84bis, § 1. De gemeenteraadsleden hebben het recht aan het college van burgemeester en schepenen mondelinge en schriftelijke vragen te stellen.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

[C – 2014/31869]

26 SEPTEMBRE 2014. — Circulaire relative à certaines dispositions de l'Ordonnance du 27 février 2014 modifiant la nouvelle loi communale : Prerogatives des conseillers communaux et signature de la correspondance communale

A Mesdames et Messieurs les Bourgmestres et
Echevins de la Région de Bruxelles-Capitale,

1) L'ordonnance du 27 février 2014 modifiant la nouvelle loi communale effectue un remaniement de la section 1, du Titre 1, Chapitre II de la nouvelle loi communale afin de mettre en évidence les prerogatives des conseillers communaux que sont le droit de recevoir copie des documents, le droit de poser des questions et le droit d'interpellation.

L'objectif poursuivi est essentiellement de faciliter, de baliser et d'uniformiser davantage l'exercice par les conseillers communaux du droit de poser des questions orales ou écrites et de consacrer par ailleurs le droit d'interpellation qui, en tant que tel, n'était pas encore reconnu dans la Nouvelle loi communale. Le droit de recevoir copie des documents reste inchangé.

En ce qui concerne le droit de poser des questions, le nouvel article 84bis introduit dans la nouvelle loi communale, se présente de la manière suivante :

« Art. 84bis, § 1er. Les conseillers communaux ont le droit de poser au collège des bourgmestre et échevins des questions écrites et orales.

§ 2. De tekst van deze vragen kan aan de gemeente worden bezorgd per brief, per fax, per e-mail of kan worden afgegeven op het gemeentesecretariaat. De schriftelijke vragen worden op elk moment bezorgd. De mondelinge vragen worden uiterlijk twee werkdagen vóór de zitting van de gemeenteraad meegedeeld. Het huishoudelijk reglement bepaalt de voorwaarden waaronder dit recht wordt uitgeoefend. Het college van burgemeester en schepenen heeft de mogelijkheid af te wijken van de termijn die bepaald is voor het indienen van de mondelinge vragen voor vragen die actueel worden geacht.

§ 3. De mondelinge en schriftelijke vragen bedoeld in paragraaf 1 en de antwoorden daarop worden bekendgemaakt op de website van de gemeente."

Uit de analyse van de huishoudelijke reglementen van de 19 gemeenten is gebleken dat de wijze waarop dit recht uitgeoefend wordt, vooral wat betreft de mondelinge vragen, sterk verschilt naargelang van de gemeente. Zo bestaan er grote verschillen tussen de gemeenten onderling wat betreft de termijn en wijze voor het indienen van de vragen, de beperkingen qua aantal en inhoud van de vragen en de spreektijd die wordt toegekend aan het raadslid van wie de vraag uitgaat, alsook de wijze waarop de vragen beantwoord worden. Deze verschillen kunnen in aanzienlijke mate de reikwijdte van het recht beïnvloeden; in sommige gevallen wordt het recht zelfs volledig uitgehold. Daarom is de nieuwe bepaling erop gericht bepaalde preciseringen te verschaffen om zo een democratische drempel te bepalen, met andere woorden een aantal in acht te nemen minimumvoorschriften. Vanzelfsprekend kunnen gemeenten die dat wensen verder gaan dan die drempel. Gemeenten waar de raadsleden reeds meer rechten hebben dan wat in de ordonnantie is bepaald, moeten die rechten dan ook niet beperken om zich naar de voorschriften te schikken. Ik denk meer bepaald aan sommige gemeenten waar mondelinge vragen ingediend kunnen worden tot en met de ochtend van de gemeenteraadszitting, of zelfs ter zitting, terwijl de ordonnantie voorschrijft dat ze minstens twee werkdagen vóór de zitting van de gemeenteraad meegedeeld moeten worden.

Er wordt op gewezen dat het recht vragen te stellen betrekking heeft op alle aangelegenheden waarmee de gemeente te maken heeft. Schriftelijke noch mondelinge vragen moeten ingeschreven worden op de agenda van de gemeenteraadszitting. Over de vragen wordt niet beraadslaagd. Vanzelfsprekend is het niet strijdig met de wet om het onderwerp van de mondelinge vragen te vermelden op de agenda als de vragen werden meegedeeld vóór het opstellen van de agenda. Niets belet immers dat de vragen ter informatie vermeld worden.

Algemeen wordt aangenomen dat een mondelinge vraag mondeling beantwoord moet worden tijdens de gemeenteraadszitting en dat een schriftelijke vraag een schriftelijk antwoord vergt, te bezorgen aan de vraagsteller binnen een termijn bepaald in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad. Schriftelijke vragen en antwoorden moeten dus meegedeeld worden aan de gemeenteraad (Parl. St. Senaat, zitting 1992-1993, nr. 851-1, p. 8).

Het nieuwe artikel 84bis verleent de gemeenteraadsleden uitdrukkelijk de mogelijkheid om hun recht tot vraagstelling uit te oefenen met gebruik van moderne communicatietechnologie zoals fax en e-mail.

De nieuwe bepaling legt de verplichting op om voortaan de mondelinge vraag vooraf schriftelijk mee te delen binnen een redelijke termijn om het college van burgemeester en schepenen in staat te stellen het antwoord voor te bereiden dat verschaft moet worden tijdens de zitting, waar de vraag mondeling herhaald wordt. De nieuwe bepaling waarborgt dat mondelinge vragen voortaan ten minste tot twee werkdagen vóór de zitting van de gemeenteraad meegedeeld kunnen worden. Niets belet echter dat in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad wordt toegestaan dat mondelinge vragen meegedeeld kunnen worden tot de dag vóór de zitting of tot op de dag van de zitting.

In de voorbereidende werkzaamheden van deze ordonnantie wordt niet verduidelijkt wat er bedoeld wordt met de term 'werkdag'. In principe worden de volgende dagen als werkdag beschouwd: de dagen gewijd aan het werk, dat wil zeggen de kalenderdagen, met uitzondering van wettelijke wekelijkse rustdagen en de feestdagen. Over het algemeen beschouwt men als werkdag de dagen van maandag tot en met zaterdag. Evenwel wordt doorgaans toegelaten dat als een termijn, in werkdagen uitgedrukt, afloopt op een zaterdag, hij tot de volgende werkdag wordt verlengd. In het algemeen zijn de gemeentebesturen minstens de zaterdagmiddag gesloten. Ik ben dus van mening dat het beter is om in dit verband een zaterdag niet te beschouwen als een werkdag voor de toepassing van deze bepaling.

§ 2. Le texte de ces questions peut être transmis à la commune par télécopie, par courrier électronique ou par dépôt au secrétariat communal. Les questions écrites sont transmises à tout moment. Les questions orales sont communiquées au plus tard deux jours ouvrables avant la réunion du conseil communal. Le règlement d'ordre intérieur précise les modalités d'exercice de ce droit. Le collège des bourgmestre et échevins a la possibilité de déroger au délai prévu pour le dépôt des questions orales pour les questions jugées d'actualité.

§ 3. Les questions écrites et orales visées au premier paragraphe et les réponses qui y sont apportées sont mises en ligne sur le site internet de la commune.

L'analyse des règlements d'ordre intérieur des 19 communes a fait apparaître que les modalités d'exercice, surtout pour les questions orales, sont très disparates d'une commune à l'autre. Ainsi par exemple, il existe de grandes divergences entre les communes en ce qui concerne les délais et les modalités d'introduction des questions, au niveau des limites imposées quant au nombre de questions, au niveau du contenu de celles-ci ou quant à la durée du temps de parole accordé au conseiller communal à l'origine de la question ou encore quant aux modalités de la réponse. Ces différences peuvent avoir un impact considérable quant à l'étendue du droit accordé, jusqu'à parfois vider quasiment celui-ci de sa substance. C'est pourquoi la nouvelle disposition a pour objectif d'introduire certaines précisions en vue d'instaurer un seuil démocratique c'est-à-dire un certain nombre de règles minimales à respecter. Il va de soi que les communes qui le souhaitent peuvent aller au-delà de ce seuil. Ainsi, les communes dans lesquelles les conseillers communaux ont déjà plus de droits que ce que prévoit l'ordonnance ne doivent pas restreindre ceux-ci pour se conformer à la disposition. Je pense notamment au cas de certaines communes dans lesquelles les questions orales peuvent être déposées jusqu'au matin même de la séance du conseil communal, voire le jour même en séance alors que le texte de la disposition prévoit que le dépôt doit être effectué au plus tard deux jours ouvrables avant la séance du conseil communal.

Il convient de rappeler que le droit de poser des questions porte sur tout objet que la commune est appelée à connaître. Les questions, qu'elles soient écrites ou orales, ne nécessitent aucune inscription à l'ordre du jour du conseil communal. Elles ne donnent pas lieu à délibération. Bien entendu, il n'est toutefois pas contraire à la loi de mentionner à l'ordre du jour l'objet des questions orales qui ont été transmises avant l'établissement de celui-ci. Rien n'interdit en effet de les mentionner à titre d'information.

Il est communément admis qu'une question orale appelle une réponse orale au cours de la séance du conseil communal alors qu'une question écrite donnera lieu à une réponse écrite adressée dans un délai précisé par le règlement d'ordre intérieur du conseil communal, au conseiller ayant posé la question. Les questions et les réponses écrites doivent être communiquées au conseil communal (Doc. Parl. Sénat, session 1992-1993, n° 851-1, p. 8).

Le nouvel article 84bis reconnaît maintenant explicitement la possibilité pour les conseillers communaux d'exercer leur droit de poser des questions au moyen des technologies de communication moderne : télécopie, courrier électronique.

La nouvelle disposition impose dorénavant le principe de la communication préalable par écrit de la question orale dans un délai raisonnable afin de permettre au bourgmestre et au collège de pouvoir préparer la réponse à communiquer en réunion du conseil communal où la question est répétée oralement. La nouvelle disposition garantit que les questions orales puissent désormais être transmises au moins jusqu'au deuxième jour ouvrable précédant la séance du conseil communal. Mais rien n'empêche que le règlement d'ordre intérieur établi par le conseil communal autorise ce dépôt jusqu'au jour qui précède ou jusqu'au jour même de la séance.

Les travaux préparatoires de cette ordonnance ne donnent pas de précision sur ce qu'il y a lieu d'entendre par jour ouvrable. En principe, sont considérés comme jour ouvrable, les jours consacrés au travail, c'est-à-dire les jours calendrier, à l'exception des jours correspondant au repos hebdomadaire légal et des jours fériés. En général, on considère comme ouvrables les jours du lundi au samedis inclus. Toutefois, il est communément admis que si un délai exprimé en jours ouvrables expire un samedi, il est prolongé au jour ouvrable suivant. En général, les administrations communales sont fermées au moins le samedi après-midi. J'estime donc qu'il est de bon sens dans ce contexte de ne pas considérer le samedi comme un jour ouvrable pour l'application de cette disposition.

In het kader van de voorbereidende werkzaamheden van de wet van 11 juli 1994 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet met het oog op de versterking van de gemeentelijke democratie - zijnde de wet die ten grondslag ligt aan dit recht - werd gepreciseerd dat "vragen niet mogen bedoeld zijn om de persoonlijke intenties van de leden van het college te kennen, noch mogen ze verplichten tot het doorvoeren van kostelijke studies of opzoekingen, tot het opmaken van dure statische gegevensbestanden of het houden van enquêtes" (Parl. St. Senaat, zitting 1992-1993, nr. 851-1, p. 9).

Elke gemeente moet de nadere regels in verband met de uitoefening van dit recht preciseren. Het kan daarbij gaan om regels betreffende de voorstellingswijze, de volgorde van onderzoek van de vragen tijdens de zitting, enz. Het staat vast dat het recht vragen te stellen niet gebruikt mag worden op een wijze die kennelijk tot doel heeft de normale werking van het gemeentebestuur te belemmeren. Er dient dus een evenwicht gevonden te worden tussen het prerogatief van de raadsleden en de optimale werking van de gemeenteraad. Het is dan ook niet strijdig met de wet om in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad de uitoefening van dit recht te beperken, voor zover de beperkingen redelijk en evenwichtig zijn en geen afbreuk doen aan het principiële aspect van het toegekende recht.

In dat verband dient erop gewezen te worden dat het recht om vragen te stellen toebehoort aan elk individueel gemeenteraadslid. Het huishoudelijk reglement mag de gemeenteraadsliden bijvoorbeeld niet verplichten hun vragen eerst voor te leggen aan de leden van de politieke fractie waartoe ze behoren of hun fractie ter zake te raadplegen (zie W. Somers, Gemeenteraad, Samenstelling en werking, Die Keure, 2002, p. 221). Over de vragen moet geen overleg of voorafgaande stemming plaatsvinden. Verder is het niet wettig om een beperking in te stellen op basis van het aantal vragen dat ingediend wordt door een politieke fractie, omdat een gemeenteraadslid dan in de uitoefening van zijn recht beperkt wordt door de uitoefening van ditzelfde recht door andere gemeenteraadsliden. Het is daarentegen wel wettig om een beperking in te stellen op basis van het aantal vragen dat elk raadslid individueel indient over een bepaalde tijdsperiode of om te voorzien in een beperking van de spreektijd voor het stellen van de vraag, het beantwoorden van de vraag en het eventuele wederantwoord, voor zover die beperking redelijk is. Het is eveneens toegestaan om de globale tijd die per zitting besteed wordt aan mondelinge vragen op een redelijke wijze te beperken en te voorzien in een noodoplossing om de vragen te beantwoorden die niet aan bod konden komen tijdens de zitting (bijvoorbeeld: de mogelijkheid voor het college om in te stemmen met een verlenging van de duur van het onderzoek van de vragen, uitstel van het onderzoek van de vragen tot de volgende zitting met schriftelijke mededeling van het antwoord aan het betrokken raadslid,...).

Overeenkomstig de nieuwe bepaling heeft het college de mogelijkheid om dringende vragen rond actuele onderwerpen te aanvaarden; deze vragen moeten dan ook niet twee werkdagen vóór de zitting ingediend worden. Deze dringende vragen kunnen dus binnen een kortere termijn ingediend worden of zelfs rechtstreeks ter zitting, naargelang van wat bepaald is in het huishoudelijk reglement. Het behoort het college toe te oordelen over het actuele karakter ervan. Een actualiteitsvraag moet in principe een gebeurtenis betreffen die kort voor de zitting van de gemeenteraad heeft plaatsgevonden, zodat het onmogelijk was de vraag tijdig mee te delen.

Ten slotte valt op te merken dat mondelinge en schriftelijke vragen online op de website van de gemeente worden geplaatst, tenzij ze wegens hun onderwerp achter gesloten deuren behandeld dienden te worden.

Het interpellatierecht maakt het voorwerp uit van artikel 84ter van de nieuwe gemeentewet dat als volgt luidt:

"Art. 84ter. De gemeenteraadsliden hebben het recht om het college van burgemeester en schepenen te interpellieren over de manier waarop het zijn bevoegdheden uitoefent. De interpellaties worden ingeschreven op de agenda en worden ingediend overeenkomstig artikel 97, derde lid.

Les travaux préparatoires de la loi du 11 juillet 1994 modifiant la nouvelle loi communale en vue de renforcer la démocratie locale, loi à l'origine de la consécration de ce droit, précisaient que « les questions ne peuvent viser à connaître les intentions personnelles des membres du collège et ne peuvent imposer l'exécution d'études ou de recherches onéreuses, l'établissement de fichiers de données statistiques ou l'organisation d'enquêtes » (Doc. Parl. Sénat, session 1992-1993, n° 851-1, p. 9).

Chaque commune doit préciser les règles particulières relatives à l'exercice de ce droit. Il s'agit notamment de préciser par exemple les règles de présentation, l'ordre d'examen des questions en séance, etc. Il est certain qu'il ne peut être fait usage de ce droit d'une manière susceptible d'entraver de manière évidente le fonctionnement normal de l'administration. Il convient donc d'établir un équilibre entre cette prérogative des conseillers et le fonctionnement optimal de l'organe, et à cette fin, il n'est pas contraire à la loi de prévoir dans le règlement d'ordre intérieur du conseil communal une limite à l'exercice de ce droit, pour autant que cette limite soit raisonnable, équilibrée et ne porte pas atteinte au principe même du droit conféré.

A ce sujet, il convient de rappeler que ce droit de poser des questions appartient à chaque conseiller pris individuellement. Ainsi le règlement d'ordre intérieur ne peut par exemple obliger les conseillers communaux à soumettre préalablement leurs questions aux membres de la fraction politique à laquelle ils appartiennent ou à devoir les consulter à ce sujet (Voyez W Somers, Gemeenteraad, Samenstelling en werking, Die Keure, 2002, p. 221). Les questions ne doivent faire l'objet d'aucune concertation ou vote préalable et il n'est pas conforme à loi d'instituer une limite basée sur le nombre de questions transmises par un fraction politique parce que l'exercice du droit d'un conseiller communal est alors limité par l'exercice de ce même droit par d'autres conseillers communaux. Par contre, il n'est pas contraire à la loi d'instituer une limite basée sur le nombre de questions posées par chaque conseiller individuellement sur un certain laps de temps ou de prévoir un temps de parole limité pour l'exposé de la question, de la réponse qui y est donnée et pour le droit de réplique éventuel, pour autant que la limite soit raisonnable. Il est également admis de limiter de manière raisonnable le temps global consacré par séance aux questions orales et de prévoir une solution palliative pour répondre aux questions qui n'auraient pu être abordées lors de la séance (par exemple : possibilité pour le collège d'accepter une prolongation de la durée d'examen des questions, report de l'exposé des questions lors de la séance suivante et communication entre-temps par écrit de la réponse au conseiller intéressé,...) .

La nouvelle disposition prévoit que le collège a la possibilité d'accepter que soient posées des questions d'actualité urgentes, qui ne doivent donc pas avoir été déposées dans le délai de deux jour ouvrables précédant la séance. Ces questions pourront donc être déposées dans un délai plus court, voire être posées directement en séance en fonction de ce que prévoit le règlement d'ordre intérieur et il appartiendra au collège de juger de ce caractère d'actualité. Les questions d'actualité devraient donc concerner en principe un événement qui s'est déroulé dans un court délai précédant la réunion du conseil communal, délai ne permettant plus l'introduction d'une question orale.

Enfin, soulignons que les questions orales et écrites sont mises en ligne sur le site internet de la commune, sauf bien évidemment, si, en raison de leur objet, elles ont dû être abordées en comité secret.

Le droit d'interpellation, quant à lui est consacré à l'article 84ter de la nouvelle loi communale et est rédigé de la manière suivante :

« Art. 84ter. Les conseillers ont le droit d'interpeller le collège des bourgmestre et échevins sur la manière dont il exerce ses compétences. Les interpellations sont inscrites à l'ordre du jour et sont introduites conformément à l'article 97, alinéa 3.

Het huishoudelijk reglement bepaalt de voorwaarden waaronder dit recht wordt uitgeoefend.

De interpellaties bedoeld in het eerste lid en de antwoorden daarop worden online op de website van de gemeente geplaatst.

Hiermee wordt beoogd voor interpellaties een gelijkaardig recht in te voeren als in het federaal parlement of de deelstaatarlementen. Interpellaties hebben tot doel de leden van het college te ondervragen, maar ook om een echt debat op gang te brengen. Om maximale ruchtbaarheid te geven aan interpellaties, moeten deze verplicht ingeschreven worden op de agenda van de gemeenteraad. Om die reden moeten ze ingediend worden met inachtneming van de voorwaarden bepaald in artikel 97, derde lid van de nieuwe gemeentewet. Ze moeten met andere woorden overhandigd worden aan de burgemeester of degene die hem vervangt, en dit uiterlijk vijf vrije dagen vóór de vergadering. Ze moeten vergezeld zijn van een verklarende nota of van elk document dat de raad kan voorlichten.

Sommige gemeenten hadden dit principe al opgenomen in hun huishoudelijk reglement. Met de nieuwe bepaling wordt dit recht uitgebreid tot alle gemeenten. Elke gemeente bepaalt in haar huishoudelijk reglement de precieze toepassingsmodaliteiten. Zoals voor mondelinge vragen kan het gaan om het tijdstip waarop de gemeenteraad de interpellaties behandelt, de spreektijd voor de interpellant en de andere betrokkenen, een beperking van het aantal interpellaties per raadslid over een bepaalde tijdsperiode,...

Het verschil tussen een mondelinge vraag en een interpellatie schuilt dus in het feit dat meer ruchtbaarheid gegeven wordt aan een interpellatie omdat deze noodzakelijkerwijze ingeschreven moet zijn op de agenda en dat bij een interpellatie de andere raadsleden het recht hebben het woord te vragen en hun standpunt kenbaar te maken. Bij mondelinge vragen is het daarentegen zo dat het gemeenteraadslid zijn vraag stelt en enkel het college van burgemeester en schepenen erop antwoordt, zonder dat de andere gemeenteraadsliden kunnen optreden in verband met de gestelde vraag.

2) De nieuwe ordonnantie vult artikel 112 van de nieuwe gemeentewet aan door de een lid dat luidt als volgt:

“ Indien de gemeenteraad beslist een gemeentelijk informatieblad op papier of in elektronisch formaat te verspreiden waarin de leden van het college mededelingen kunnen doen met betrekking tot de uitoefening van hun ambt, wordt in elke uitgave van dat blad ruimte voorbehouden om de democratische politieke lijsten of fracties die vertegenwoordigd zijn in de gemeenteraad, maar geen deel uitmaken van de gemeentelijke meerderheid, de mogelijkheid te bieden zich uit te drukken. De toepassingsmodaliteiten van deze bepaling moeten vastgelegd worden in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad of in een aparte gemeentelijke verordening. ”

De notie “lijsten of fracties die vertegenwoordigd zijn in de gemeenteraad” dient begrepen te worden zoals de notie die is opgenomen in artikel 4 van het Brussels Gemeentelijk Kieswetboek dat verwijst naar de partijen die er zich toe verbinden de beginselen van de democratie van een rechtsstaat alsmede de rechten en vrijheden ingeschreven in de Grondwet, in het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden van 4 november 1950 en het Internationaal Verdrag van 19 december 1966 inzake Burgerrechten en Politieke Rechten, na te leven.

De notie « de mededelingen met betrekking tot de uitoefening van hun ambt » dient ruim te worden begrepen aangezien het als doel heeft het de oppositie mogelijk te maken zich te kunnen uitdrukken wanneer het college de mogelijkheid heeft om dit te doen.

Het is vervolgens aan het gemeenteraad om in het huishoudelijk reglement of een specifiek reglement de nauwkeurige praktische modaliteiten van de uitoefening van dit uitdrukingsrecht terzake te bepalen. De gemeenteraad beschikt derhalve over een relatieve appreciatiebevoegdheid voor wat betreft de praktische organisatie van de oefening van deze vrijheid en zij dient deze redelijkerwijs en loyaal te organiseren. Dit uitdrukingsrecht kan niet ongelimiteerd zijn en het is dus aan de raad om een redelijk hulpmiddel uit te werken en om de praktische modaliteiten terzake te bepalen, meer bepaald betreffende het belang van de paginerings- of de omvang van de artikelen, betreffende de gebruiksregels of de termijn van het indienen van de teksten.

Le règlement d'ordre intérieur précise les modalités d'exercice de ce droit.

Les interpellations visées au premier alinéa et les réponses qui y sont apportées sont mises en ligne sur le site internet de la commune.

Il s'agit ici d'introduire un droit analogue aux interpellations dont il est question au niveau du parlement fédéral ou des entités fédérées. Les interpellations ont pour objectif d'interroger les membres du collège mais également d'ouvrir un réel débat. Afin de leur conférer une publicité maximale, les interpellations doivent obligatoirement faire l'objet d'une inscription à l'ordre du jour du conseil communal et pour cette raison, leur introduction doit respecter les conditions prévues à l'article 97, alinéa 3, de la nouvelle loi communale, c'est-à-dire être remises au bourgmestre ou à celui qui le remplace au moins cinq jours francs avant l'assemblée et être accompagnées d'une note explicative ou de tout document propre à éclairer le conseil.

Certaines communes avaient déjà introduit cette notion dans leur règlement d'ordre intérieur. La nouvelle disposition ouvre ce droit dans chaque commune. Chacune d'elles établit les modalités précises d'application dans son règlement d'ordre intérieur : comme pour les questions orales, il peut s'agir de déterminer à quel moment le conseil abordera les interpellations, de consacrer le temps de parole de l'interpellant et des autres intervenants, de limiter le nombre d'interpellations par conseiller sur un certain laps de temps,...

La différence entre la question orale et l'interpellation réside donc dans le fait qu'une plus grande publicité est conférée à l'interpellation puisque celle-ci doit nécessairement avoir été inscrite à l'ordre du jour et que lors d'une interpellation, les autres conseillers communaux ont le droit de demander la parole et d'exprimer leur point de vue tandis que dans le cadre des questions orales, le conseiller communal pose sa question et seul le collège des bourgmestre et échevins y répond sans qu'il puisse y avoir intervention des autres conseillers communaux au sujet de la question posée.

2) La nouvelle ordonnance complète notamment l'article 112 de la nouvelle loi communale par un alinéa rédigé comme suit :

« Si le conseil communal décide de diffuser en version papier ou en version électronique un bulletin d'information communal dans lequel les membres du collège ont la possibilité de faire des communications relatives à l'exercice de leur fonction, un espace est réservé dans chaque parution de ce bulletin afin de permettre aux listes ou formations politiques démocratiques représentées au conseil communal mais n'appartenant pas à la majorité communale, de s'exprimer. Les modalités d'application de cette disposition doivent être définies dans le règlement d'ordre intérieur du conseil communal ou dans un règlement communal spécifique. »

La notion de « listes ou formations politiques démocratiques représentées au conseil communal » doit s'entendre par référence à la notion reprise à l'article 4 du Code électoral communal bruxellois qui se réfère aux partis qui s'engagent à respecter les principes démocratiques d'un Etat de droit ainsi que les droits et libertés inscrits dans la Constitution, dans la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales du 4 novembre 1950 et dans le Pacte International relatif aux droits civils et politiques du 19 décembre 1966.

La notion de communications relatives à l'exercice de leur fonction doit être entendue dans un sens large, l'objectif étant de permettre à l'opposition de pouvoir s'exprimer quand le collège a la possibilité de le faire.

Il appartient ensuite au conseil communal de définir dans son règlement d'ordre intérieur ou dans un règlement spécifique, les modalités pratiques précises dans le cadre desquelles ce droit d'expression s'exercera. Le conseil communal dispose dès lors d'un pouvoir d'appréciation relatif quant à l'organisation pratique de l'exercice de cette liberté et il doit l'organiser raisonnablement et loyalement. Ce droit d'expression ne saurait être sans limite et il appartient donc au conseil d'élaborer un dispositif raisonnable et de fixer les modalités pratiques notamment au travers l'importance de la pagination ou quant à la taille des articles, quant à la charte graphique ou quant au délai de remise des textes.

Deze bepaling is zelfs van toepassing in de hypothese dat de verspreiding van het gemeenteblad wordt uitgevoerd door een door de gemeente gesubsidieerde VZW.

Deze omzendbrief heeft als doel de nieuwe bepalingen betreffende de prerogatieven van de gemeenteraadsleden toe te lichten en te herinneren aan de vroeger reeds van toepassing zijnde principes die dat nog steeds zijn maar die niet altijd nageleefd werden door de gemeenten. Deze principes komen verder uit de voorbereidende werken van de wet van 11 juli 1994 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet om het beginsel van de lokale democratie te versterken, wet die aan de oorsprong van de toekenning van deze prerogatieven ligt, de antwoorden op parlementaire vragen en de rechtsleer.

3) De wijziging van artikel 109 van de Nieuwe Gemeentewet betreffende de handtekening van de gemeentelijke briefwisseling.

Het doel van de voorgestelde wijziging bestaat in het versoepelen van de eis van de dubbele handtekeningen die zeer strikt toegepast wordt door de gemeenten en die betekent dat voor elke briefwisseling, wat ook de inhoud mag zijn, een omslachtige procedure dient gevolgd te worden. Deze nieuwe bepaling versnelt het proces van de verzending van de briefwisseling die geen rechtsgevolgen heeft, om bijvoorbeeld een inlichting te geven of te vragen binnen een veel kortere periode dan deze voorzien door het te volgen protocol om de handtekening van de burgemeester en de gemeentesecretaris te bekomen.

Het betreft dus een vluggere communicatie over onderwerpen die geen rechten of plichten creëert in hoofde van de ontvanger van de briefwisseling, waardoor de doeltreffendheid van de administratie verhoogt.

Dit nieuw lid werd ingevoerd op initiatief van de administratie, na overleg met agenten van verschillende gemeenten in het kader van de "Werk- en informatiegroep Overheidsopdrachten" van de 19 gemeenten van Brussel-Hoofdstad die de noodzaak hebben uitgesproken om de toepassing van de beslissingen van de gemeentebesturen, meer bepaald op het vlak van overheidsopdrachten te versoepelen en te versnellen, zonder wijziging van de rechtsorde en de verdeling van de bevoegdheden.

Het gaat in casu niet om een delegatie van handtekeningen die een overdracht inhoudt van de verantwoordelijkheid over de ondertekende post aan de gemachtigde ambtenaar. Zij heeft niet als gevolg dat de gemeentebesturen, verantwoordelijk voor de dienst, voortaan ten aanzien van derden de verantwoordelijkheid van handelingen zullen opnemen die direct juridische gevolgen hebben en die het bestuur binden. Op dit gebied wordt niets gewijzigd.

In dit geval was het doel de administratieve procedures inzake overheidsopdrachten te versoepelen en om aldus de gemeentebesturen toe te laten om de briefwisseling zoals een uitnodiging tot het neerleggen van een offerte bij een onderhandelingsprocedure met of zonder publicatie te ondertekenen (de documenten van de opdracht, alsook de lijst van de aangeschreven personen worden bij voorbaat goedgekeurd door de raad of het college), alsook een uitnodiging voor het aanvullen van de aanvragen tot deelname of de offertes op gebied van de kwalitatieve selectie van de kandidaten of de inschrijvers, een uitnodiging voor het bijwonen van een zitting tot opening van bijkomende offertes als gevolg van de indiening van een laatijdige offerte, of tevens in de loop van de uitvoering van de opdracht de briefwisseling bij het proces-verbaal van oplevering of de vaststelling van de tekortkomingen tegenover de contractuele clausules.

Het is natuurlijk mogelijk om beroep te doen op deze nieuwe bepaling in alle andere domeinen van de administratieve werkzaamheden van de gemeente onder dezelfde toepassingsomstandigheden.

De diensten van mijn administratie en meer bepaald deze van Brussel Plaatselijke Besturen (bpb@gob.irisnet.be) staan tot uw beschikking voor verdere inlichtingen betreffende de inhoud van deze omzendbrief.

De Minister-President,
Rudi VERVOORT

Cette disposition s'applique même dans l'hypothèse où la diffusion du bulletin communal est effectuée par une ASBL subsidiée par la commune.

La présente circulaire a pour objectif d'exposer les nouvelles dispositions relatives aux prerogatives des conseillers communaux et de rappeler des principes qui étaient déjà applicables antérieurement et qui le sont encore mais qui n'étaient pas toujours respectés par les communes. Les principes exposés découlent des travaux préparatoires de la loi du 11 juillet 1994 modifiant la nouvelle loi communale en vue de renforcer la démocratie locale, loi à l'origine de la consécration de ces prerogatives, de réponses à des questions parlementaires et de la doctrine.

3) La modification de l'article 109 de la Nouvelle loi communale relatif à la signature de la correspondance communale.

L'objectif de la modification est d'assouplir l'exigence de doubles signatures qui est interprétée très strictement par les communes et qui implique pour chaque courrier officiel, quel que soit sa forme, son contenu et sa portée, le respect d'une procédure longue et fastidieuse. Cette disposition nouvelle accélère de cette manière le processus d'envoi des correspondances tout en ne modifiant pas l'ordonnement juridique afin de pouvoir, par exemple, donner ou demander une information dans des délais beaucoup plus rapides que ce qu'implique le protocole à respecter pour obtenir la signature conjointe du bourgmestre et du secrétaire communal.

Il s'agit donc de communiquer plus rapidement sur des sujets n'emportant aucun droit ou obligation tant pour le destinataire du courrier que pour la commune, et de cette manière, augmenter l'efficacité de l'administration.

Le nouvel alinéa a été introduit à l'initiative de l'administration, après concertation avec des agents de différentes communes dans le cadre du « Groupe de travail et d'information Marchés publics » des 19 communes de Bruxelles-Capitale qui ont exprimé la nécessité d'assouplir et d'accélérer la mise en œuvre des décisions des organes communaux dans le domaine plus spécifique des marchés publics, sans modification de l'ordre juridique et de la répartition des compétences.

Il ne s'agit pas ici d'une délégation de signature qui emporte transfert au fonctionnaire délégué de la responsabilité du courrier signé. Elle n'a pas pour effet que les fonctionnaires communaux, responsables de service assumeront dorénavant directement vis-à-vis de tiers la responsabilité d'actes ayant des conséquences juridiques et engageant l'administration. Dans ce domaine, rien n'est modifié.

En l'occurrence, le but était d'alléger les procédures administratives en matière de marchés publics et de permettre ainsi à des fonctionnaires communaux de pouvoir signer des courriers tels qu'une invitation à déposer une offre en procédure négociée avec ou sans publicité (les documents du marché ainsi que la liste des personnes ainsi consultées ayant au préalable été approuvées par le conseil ou le collège), une invitation à compléter les demandes de participation ou les offres au point de vue de la sélection qualitative des candidats ou des soumissionnaires, une invitation à une séance d'ouverture des offres supplémentaires suite à l'introduction d'une offre tardive, ou encore en cours d'exécution du marché des courriers accompagnant un procès-verbal de réception ou de constat de manquement aux clauses contractuelles.

Il est bien entendu possible de recourir à cette disposition nouvelle dans tous les autres domaines de l'activité administrative de la commune dans les mêmes conditions d'application.

Les services de mon administration et plus particulièrement ceux de Bruxelles Pouvoirs locaux (apl@sprb.irisnet.be) sont à votre disposition pour tout renseignement complémentaire concernant le contenu de cette circulaire.

Le Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux,
Rudi VERVOORT